

Valsts ieņēmumu
dienests

14.12.2020.

Informatīvais materiāls

Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā

Informējam, ka 2020.gada 24.novembrī ir pieņemti grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā, kas 2020.gada 11.decembrī publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr.240A un stāsies spēkā **2021.gada 1.janvārī**.

Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā (turpmāk – likums) veikti, lai:

- ✓ pilnveidotu pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) pārmaksas atmaksas kārtību;
- ✓ mainītu paziņojuma par PVN samaksu iesniegšanas kārtību saistībā ar vienotā nodokļu konta ieviešanu 2021.gadā;
- ✓ panāktu vienotu regulējuma izpratni un novērstu interpretācijas iespējas.

Pārmaksātā PVN atmaksāšana

Likuma 109.pants ir izteikts jaunā redakcijā, kurā noteikta pārmaksātā PVN atmaksāšanas kārtība, paredzot Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) pienākumu veikt regulāru **apstiprinātās** PVN pārmaksas atmaksu par taksācijas periodu, nepārnesot to uz taksācijas perioda beigām.

Ar likuma 109.pantā ietverto regulējumu noteikts, ka **VID, veicot nodokļu administrēšanas pasākumus, atmaksā apstiprināto pārmaksāto PVN summu par taksācijas periodu 30 dienu laikā** pēc:

- 1) likuma 118.pantā noteiktā PVN deklarācijas iesniegšanas termiņa;
- 2) PVN deklarācijas iesniegšanas dienas, ja tā ir iesniegta pēc likuma 118.pantā noteiktā PVN deklarācijas iesniegšanas termiņa;
- 3) precizētās PVN deklarācijas iesniegšanas dienas, ja iesniegta precizēta PVN deklarācija.

Tāpat likuma 109.pantā noteikts, ka pirms apstiprinātās PVN pārmaksas atmaksas veikšanas VID sedz personas VID administrētos nodokļus, nodevas, citus valsts noteiktos maksājumus un ar tiem saistītos maksājumus likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktajā kārtībā.

Likumā izslēgts 110.pants. Tādējādi VID PVN pārmaksas apstiprināšanas termiņa pagarināšanas iespējas turpmāk netiks saglabātas. Tomēr ar šiem grozījumiem tiek saglabātas VID tiesības pārbaudīt tos darījumus, par kuriem VID ir radušās šaubas,

nodokļu revīzijas (audita) vai datu atbilstības pārbaudes ietvaros saskaņā ar likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteikto procedūru. Tātad, 30 dienu laikā ir atmaksājama tā PVN pārmaksas summas daļa, par kuras rašanās pamatotību VID nav šaubu.

Saistībā ar grozījumiem likuma 109.pantā pārejas noteikumi ir papildināti ar 36.punktu, kurā ir paskaidrots, ka grozījumi likuma 109.pantā ir piemērojami attiecībā uz tādu pārmaksāto PVN summu, kas, sākot ar 2021.gada 1.janvāri, ir norādīta VID iesniegtajās PVN deklarācijās. Pārmaksātā PVN summa, kas uzrādīta PVN deklarācijās, kuras iesniegtas VID līdz 2020.gada 31.decembrim, atmaksājama kārtībā, kas ir spēkā līdz 2020.gada 31.decembrim.

Saistībā ar grozījumiem likuma 109.pantā pārejas noteikumi ir papildināti ar 37.punktu, kurā paskaidrots, ja līdz 2020.gada 31.martam pārmaksātās PVN summas apstiprināšanas termiņš tika pagarināts saskaņā ar likuma 110.pantu, VID atmaksā apstiprināto pārmaksāto PVN summu ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc pārmaksātās PVN summas pamatotības apstiprināšanas.

Vēršam uzmanību, ka VID atmaksās tikai tās PVN pārmaksas summas, par kuru rašanās pamatotību VID nav šaubu. Savukārt tās PVN pārmaksas summas, kuru pamatotība tiek apšaubīta, bez pārbažu veikšanas netiks atmaksātas.

Paziņojuma par PVN samaksu iesniegšana

Saistībā ar vienotā konta ieviešanu no 2021.gada 1.janvāra, proti, lai nodrošinātu, ka vienotajā nodokļu kontā saņemto maksājumu ir iespējams attiecināt pret VID administrēto nodokļu maksājumu saistībām, likuma 104.pantā, 105.panta vienpadsmitajā daļā un 119.panta trešajā un piektajā daļā ir veikti grozījumi, nosakot, ka **paziņojums par PVN samaksu ir iesniedzams pirms PVN samaksas veikšanas**. Savukārt **PVN samaksa valsts budžetā ir jāveic trīs darba dienu laikā pēc paziņojuma par PVN samaksu iesniegšanas**.

Apgrieztās jeb reversās PVN maksāšanas kārtības darījumos ar kokmateriāliem precizēšana

Lai panāktu vienotu regulējuma izpratni, ir veikti tehniski precizējumi likuma 141.panta nosaukumā, tā otrajā, septītajā, astotajā un deviņtajā daļā. Ar grozījumiem ir precizēts, ka likuma 141.panta otrā daļa ir piemērojama, ja iekšzemē tiek sniegti ar kokmateriāliem saistīti pakalpojumi, kuri ir minēti likuma 141.panta ceturtajā daļā, tas ir, neatkarīgi no tā, vai minētie sniegtie pakalpojumi ir vai nav tieši saistīti ar likuma 141.panta trešajā daļā minēto kokmateriālu piegādi.

Apgrieztās jeb reversās PVN maksāšanas kārtības darījumos ar metāllūžņiem precizēšana

Lai panāktu skaidrāku regulējuma izpratni likuma 143.panta nosaukumā, tā otrās daļas ievaddaļā, ceturtnās daļas ievaddaļā, septītajā, astotajā un deviņtajā daļā attiecībā uz darījumiem ar metāllūžņiem ir veikti tehniska rakstura precizējumi. Ar grozījumiem ir precizēts, ka likuma 143.panta otrā daļa ir piemērojama, ja iekšzemē tiek sniegti ar metāllūžņiem saistīti pakalpojumi, kuri ir minēti likuma 143.panta ceturtajā daļā, tas ir, neatkarīgi no tā, vai minētie sniegtie pakalpojumi ir vai nav tieši saistīti ar likuma 143.panta trešajā daļā minēto metāllūžņu piegādi.

Terminoloģijas precizēšana attiecībā uz trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskām personām, kuras izved iekšzemē iegādātās preces no Eiropas Savienības teritorijas

Likuma 49.panta nosaukumā un visā panta tekstā ir veikts tehnisks precizējums, lai vienādotu terminoloģiju, kas lietota Padomes 2006.gada 28.novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 147.pantā un likumā, proti, aizstājot panta nosaukumā un tekstā vārdus "kas nav nodokļa maksātājs" ar vārdiem "kuras pastāvīgā uzturēšanās vieta nav" un aizstājot ceturtās daļas 4.punktā vārdus "kas nav reģistrētas" ar vārdiem "kuru pastāvīgā uzturēšanās vieta nav".

PVN samazinātās likmes piecu procentu apmērā piemērošanas termiņa pagarināšana

Atbilstoši grozījumiem likuma pārejas noteikumu 30.punktā tiek pagarināts PVN samazinātās likmes piecu procentu apmērā piemērošanas termiņš tādu pārtikas produktu piegādēm, kuri ir likuma pielikumā minētie svaigie augļi, ogas un dārzeņi, tostarp mazgāti, mizoti, lobīti, griezti un fasēti, bet nav apstrādāti termiski vai kā citādi (piemēram, saldēti, sālīti, kaltēti).

Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienests